

Kirje Sonkajärven kunnanvaltuustolle koskien

KAAVOITUSSOPIMUSTA POHJAN VOIMA OY / HONKAMÄKI – VIIDANKANGAS – TUULIPUISTO

Hyvät kunnanvaltuutetut,

Haluamme Toivakon kyläyhdistyksen johtokuntana osallistua Honkamäki-Viidankangas -tuulipuistoa koskevaan keskusteluun ja tuoda näkemyksemme esiin kunnanvaltuuston päätöksen pohjaksi. Emme vastusta tuulivoimaa, mutta nyt suunniteltu sijainti lähellä vakituista asutusta maakunnallisesti arvokkaassa mäkimaismassa ja jokivarsiseudulla on väärä. Erityisesti huolestuu liittyä siihen, että Sonkajärvelle suunnitellaan tuulipuistoja, joissa tuulivoimalat ovat merkittävästi korkeampia kuin on koskaan aikaisemmin rakennettu Suomeen eli kyse olisi kokeiluluonteisesta hankkeesta. Niiden ympäristö-, turvallisuus- ja terveyshaitoista ei ole tutkittua tietoa Suomen metsissä tai kylillä. Koska tuulivoimaan liittyy sekä hyötyjä että haittoja, on tärkeää, että päätöksen perustaksi hankitaan puolueetonta ja objektiivista tietoa. Tällä hetkellä päätöksen perusteeksi esitetyt tiedot pohjautuvat hankkeen toteuttajalta Pohjan Voima Oy:lta saatuihin tietoihin. Hankkeen toteuttajalla on tietysti oma intressi esitellä hanke mahdollisimman positiivisessa valossa. Kiinteistöveron osalta on myös huomioitava, että verotuotto laskee vuosittain 2,5%:n ikävähennyksen verran. Haitat sen sijaan konkretisoituvat vuosien varrella. Nyt tehtävät päätökset ovat kauas tulevaisuuteen kantautuvia ja vaikuttavat myös lastemme ja lastenlastemme elämään.

Tuulivoimapuiston alue lähialueineen tulisi muuttumaan pysyvästi tuulivoimaloiden rakentamisen myötä, mutta maisemavaikutukset heijastuvat huomattavasti laajemmalle kunnan alueelle teiden ja voimalinjojen rakentamisen myötä. Alue pirstaloituu. Koemme, että jatkossa alue ei ole enää kyläläisten käytössä, vaikka siellä liikkuminen jatkossa on mahdollista. Kuka haluaa mennä virkistäytymään tuulivoimaloiden suhinaan? Erityisesti talviaikaan alueella liikkumiseen liittyy myös turvallisuusriskejä esimerkiksi lavoista irtoavan jään vuoksi. Honkamäki-Viidankankaan alueella on rikas eliöstö ja kyläläisillä on havaintoja mm. ahmoista, karhuista ja susista. Suurpedoista uhanalaisia lajeja ovat susi ja ahma, kun taas karhu on silmälläpidettävä laji (Metsähallitus, 2021).

Sonkajärvellä on panostettu aikaisemmin matkailuun ja mökkitontteja on kaavoitettu ahkerasti. Nyt käynnissä oleva tuulivoimakeskustelu aiheuttaa epävarmuutta alueelle asettumiseen liittyen ei vain mökkiläisten, vaan myös alueelle muuttoa harkitsevien ja siellä jo asuvien mielessä. Kannattaako kiinteistöihin, joiden arvo alenee tuulivoiman myötä, enää investoida? Maaseudun ominaispiirre on se, että rakennettua ympäristöä on vähän. Miksi kylälle kannattaisi jäädä asumaan, kun maalla asumisessa viehättää luonnon rauha, hiljaisuus, väljyys ja luonnonläheiset maisemat?

Pohjois-Savon liiton (2021) teettämässä tuulivoimapotentialin selvityksessä maakuntakaavaa varten todetaan, että suunniteltu tuulivoima-alue näkyy maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Kulvemäen kylälle. Selvityksen mukaan Sonkajärvellä tunnistettiin vain yksi alue jatkotarkasteltavaksi ja selvityksessä suunnittelussa muodossaan se oli nykyistä Honkamäki-Viidankangas-tuulipuistoaluetta huomattavasti suppeampi. Nykyinen Honkamäki-Viidankangas -suunnitelma ei noudata tätä selvitystä. Lisäksi selvityksen teknistaloudellisissa analyyseissä alue sai heikot pisteet sopivuudessa. Selvityksessä kokonaisuutena arvioitiin, että suunnitelluista tuulivoimaloista olisi Pohjois-Savossa toteutettavissa yhteensä noin 330 tuulivoimalaa. Sonkajärvellä nyt keskustelussa olevat tuulivoimasuunnitelmat muodostaisivat kokonaismäärästä huomattavan osuuden.

Julkisessa keskustelussa on nostettu esiin myös vaatimus tuulivoiman laajempaan kansalliseen ja maakunnalliseen suunnitteluun, koska pienissä kunnissa ei ole välttämättä tuulivoimaan liittyvää osaamista. Nyt Sonkajärvellä on suunnitteilla useita hankkeita, mutta näiden hankkeiden yhteisvaikutusta ei ole kukaan

arvioinut. Nyt näiden hankkeiden suunnittelu etenee erillisinä prosesseina eri hanketoteuttajien kanssa. Kuka vastaa kokonaisuudesta?

Toivakon kylältä osallistui laaja osallistujajoukko Sukevalla 3.11.2022 pidettyyn infotilaisuuteen joko etänä tai paikan päällä. Tilaisuudessa osallistujilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä. Tilaisuuden jälkeen kuitenkin kävi ilmi, että kaikkia etänä esitettyjä kysymyksiä tai kommentteja ei otettu käsittelyyn. Tämä aiheutti osallistujien joukossa turhautumista. Pohjan Voiman sivuilta ei löydy ainakaan vielä tilaisuudesta luvattua tallennetta. Koemme, että viestintä tuulivoimahankkeissa on ollut kuntalaisille riittämätöntä ja kiireen leimaamaa sekä hankkeen toteuttajien ohjaamaa. Peräänkuulutamme avointa, laaja-alaista keskustelua, joka ei pohjautu hanketoteuttajan näkemyksiin, vaan objektiivisesti tehtyihin selvityksiin hankkeen hyödyistä ja haitoista. Kyse on pysyvistä muutoksista kuntalaisten elinympäristöön.

Tuulivoiman rakentaminen asettaa kuntalaiset eriarvoiseen asemaan asuinpaikkansa vuoksi. Jos voimalat tulevat Honkamäki-Viidankankaan alueelle, me lähellä asuvat kyläläiset ja lapsemme joudumme maksamaan tuulivoimasta kalliin hinnan mm. omaisuutemme arvon menetyksenä, lähiympäristön muuttumisena ja terveys- ja turvallisuusriskeinä, joista kaikkia ei voida ennakoida. Myös suunnitteluprosessi toisi epävarmuutta kyläläisten tulevaisuuden näkymiin.

Aiemmin kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle on toimitettu adressi, jonka allekirjoittajat vastustavat Honkamäki-Viidankangas -tuulipuiston toteuttamista. Tässä kirjeessä esiin nostamiemme asioiden lisäksi olemme samaa mieltä adressissa esiin tuotujen näkökulmien kanssa ja emme tästä syystä niitä tässä toista.

Olemme valinneet asuinpaikaksemme Toivakon kylän, koska haluamme asua väljästi ja lähellä puhdasta luontoa. Takaattehan meille tähän mahdollisuuden myös jatkossa?

Toivakolla 11.11.2022

Terveisin Toivakon kyläyhdistyksen johtokunta

LÄHTEET

Pohjois-Savon liitto (2021). Pohjois-Savon tuulivoimapotentialin selvitys maakuntakaavaa varten

Metsähallitus (2021). Suurpetojen uhanalaisuus. Haettu osoitteesta: <https://www.suurpedot.fi/suojelu-ja-metsastys/suojelu/suurpetojen-uhanalaisuus.html>